

Urheilutapahtumien vaikutus alueen matkailuvetovoimaan Espoossa 2022

Taru Hämäläinen

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Restonomi

Opinnäytetyö (AMK)

2023

Tiivistelmä

Tekijä(t) Taru Hämäläinen
Tutkinto Restonomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Urheilutapahtumien vaikutus alueen matkailuvetovoimaan Espoossa 2022
Sivu- ja liitesivumäärä 25 + 1
<p>Urheilutapahtumat ovat tärkeä osa tapahtumateollisuutta. Urheilutapahtumat kuuluvat myös matkailuun. Urheilumatkailu on kasvava ala ja sen suosio on ollut koronavuosien jälkeen kasvussa.</p> <p>Tämän opinnäytetyön on tarkoitus tutkia urheilutapahtumien vaikutusta matkailun vetovoimaan Espoossa 2022. Koska alue on laaja, päätettiin rajaus tehdä alueellisesti, ja tiettyyn ajankohtaan. Tutkimuksessa haluttiin ottaa huomioon sekä tapahtumajärjestäjien kokemukset tapahtumien vaikuttavuudesta että matkailusektorin näkemys.</p> <p>Tutkimus toteutettiin käyttämällä kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Tapahtumajärjestäjien ja alueen asiantuntijan näkemyksiä tutkittiin puolistrukturoidulla teemahaastattelulla. Tutkimuksessa haastateltiin kolmea henkilöä, jotka kytkeytyvät Espoon tapahtumiin ja Espooseen.</p> <p>Tutkimuksen tuloksista kävi ilmi tapahtumien olleen onnistuneita ja yleisö oli löytänyt hyvin kisapaikoille. Covid-19 pandemian kauaskantoiset vaikutukset näkyivät myös näissä tapahtumissa, sillä kansainvälisen yleisön edustus tapahtumissa oli odotettua pienempi.</p> <p>Tutkimustulos tuki asetettua hypoteesia. Työn tavoiteltu lopputulos on vahvistaa käsitystä siitä, että kaikki isot urheilutapahtumat ovat hyödyksi alueelle.</p>
Asiasanat Urheilutapahtumat, matkailu, vaikuttavuus, matkailuvetovoima

1	Johdanto.....	1
2	Urheilumatkailu.....	3
2.1	Urheilumatkailun määritelmä.....	3
2.2	Urheilupesu.....	4
2.3	Matkailuvetovoimaan vaikuttavat tekijät.....	5
2.4	Urheilumatkailun matkailumotiivit.....	6
2.5	Tapahtumien kannattavuus ja taloudellinen hyöty.....	7
3	Urheilutapahtumat Espoossa 2022.....	10
3.1	Espoo matkailu- ja urheilutapahtumakaupunkina.....	10
3.2	Urheilutapahtumat ja tapahtumapaikka.....	11
3.3	Taitoluistelu.....	12
3.4	Ringette World Championships WRC.....	12
3.5	Elisa E-Urheilu.....	13
4	Tutkimuksen toteutus.....	15
4.1	Kvalitatiivinen tutkimus.....	15
4.2	Tutkimuksen toteutustapa.....	16
4.3	Tutkimuksen luotettavuus.....	17
5	Tutkimuksen tulokset.....	19
5.1	Urheilumatkailu.....	19
5.2	Odotukset.....	20
5.3	Vaikuttavuus.....	21
5.4	Kohdekaupungin vaikutus.....	22
5.5	Muut motiivit.....	23
5.6	Yhteisöllisyys.....	24
6.	Pohdinta.....	25
	Lähteet.....	27
	Liitteet.....	31
	Liite 1. Haastattelukysymykset.....	31

1 Johdanto

Opinnäytetyö on tutkielma vuoden 2022 urheilutapahtumista Espoossa. Tässä opinnäytetyössä keskitytään kolmeen vuonna 2022 Espoossa järjestettyyn urheilutapahtumaan ja tutkitaan näiden vaikutusta alueen matkailuvetovoimaan. Opinnäytetyössä selvitetään myös urheilumatkailun hyöty alueen matkailukehitykselle. Suoritin opintoihini liittyvän työharjoittelun syksyllä 2022 Visit Espoolla. Harjoitteluni myötä pääsin osallistumaan tässä opinnäytetyössä tutkimuskohteena oleviin urheilutapahtumiin. Idea lopputyön aiheesta syntyi jo syksyn 2022 aikana.

Syksyllä 2022 järjestetyt jalkapallon MM-kisat saivat ennennäkemättömän suuren roolin maailmanlaajuisesti ja tapahtumasta kirjoitettiin paljon myös valtakunnallisessa mediassa. Toisin kuin Qatarin jalkapallon MM-kisoissa, kotimaisissa urheilutapahtumissa ei tarvitse olla huolissaan korruption tai etiikan takia. Meillä Suomessa tapahtumien järjestämiseen liittyy enemmän huoli katsojamääristä ja tapahtumien taloudellisesta kannattavuudesta.

Urheilutapahtumien järjestäminen ja urheilutapahtumiin kytkeytyvä matkustaminen hiipui keväällä 2020 alkaneen covid-19 pandemian vuoksi. Kun ala alkoi elpymään hitaasti, niin Venäjä hyökkäsi Ukrainaan luoden maailmaan jälleen poikkeustilan. Venäjän hyökkäys aiheutti materiaalipulaa ja korkeaa inflaatiota (Pohjainen, Kähkönen, Tolonen & Ukkonen 7.3.2022).

Espoo tapahtumajärjestäjänä ja tapahtumien järjestäjäpaikkana on jo lähtökohtaisesti kiinnostava aihe. Espoossa järjestetään vuosittain useita tapahtumia, joihin osallistuu satojatuhansia ihmisiä. Suurin osa tapahtumista on kongresseja. Tapahtumat ovat merkittävä tekijä kaupungin imagon ja turismin kannalta. Kaupunki pyrkii selvittämään minkä tapahtumien tukeminen on kannattavaa kaupungille. Samalla arvioidaan menneitä tapahtumia ja kehitetään ja suunnitellaan tulevaisuuden tapahtumia.

Espoon kaupunki on myös liikunnan ja urheilun kaupunki, se panostaa urheiluun ja kannustaa kuntalaisiaan matalan kynnyksen liikuntaan. Espoossa on lisätty lähiliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien määrää. Urheilun tapahtumapaikkoja kunnostetaan ja rakennetaan lisää, sillä kaupunki on jo saanut järjestettäväkseen uusia urheilutapahtumia. Keväällä 2023 Espoossa järjestetään yleisurheilun Nuorten EM-kisat. Urheilutapahtumien avulla luodaan imagoa Espoosta merkittävänä urheilukaupunkina. (Suomen Tietotoimisto 2023)

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää urheilutapahtumien vaikuttavuus tietylle alueelle. Mielenkiintoista olisi myös tehdä jatkotutkimusta ja selvittää olisiko matkailija muuten saapunut

kyseiseen kohteeseen, jos kyseistä tapahtumaa ei olisi järjestetty. Tai pystyttäisiinkö jatkotutkimuksen avulla selvittämään matkailijoiden motiiveita.

Tutkimusmenetelmänä tässä opinnäytetyössä on käytetty laadullista menetelmää. Laadullinen tutkimus antaa syvällisemmän kuvan tutkitusta aiheesta. Aineistonkeruumenetelmäksi valikoitui haastattelut. Haastattelut toteutettiin alkuvuodesta 2023 eli tapahtumien jälkeen. Tapahtumat järjestettiin syksyllä 2022. Haastateltavat olivat järjestetyissä urheilutapahtumissa merkittävässä rooleissa olleet henkilöt sekä Espoon kaupungin matkailun parissa toimiva henkilö.

2 Urheilumatkailu

Tässä luvussa käydään opinnäytetyöhön kuuluvia keskeisiä aihepiirejä ja käsitteitä läpi. Luvussa esitellään Espoo matkakohteenä, määritellään termit urheilumatkailu ja urheilupesu sekä käydään läpi matkailuun vaikuttavia tekijöitä ja selvitetään kannattavuutta ja taloudellista hyötyä

2.1 Urheilumatkailun määritelmä

Urheilumatkailun määrittelyä vaikeuttaa termien moniselitteisyys. Tarkka määrittelemineen on aivan yhtä vaikeaa kuin matkailun määrittelemineen. Urheilumatkailun kohdalla osa tieteellisistä lähteistä käyttää sitä synonyyminä liikuntamatkailulle (sport tourism) kun osa pitää urheilumatkailua ainoastaan yhtenä osana liikuntamatkailua. Määrittelyä vaikeuttaa myös tarkastelun näkökulma, tarkastellaanko urheilumatkailua toimintana vai elinkeinona. (Vehmas 2010, 40–41)

Yleisesti termi urheilumatkailu yhdistää liikunta- ja tapahtumamatkailun. Urheilumatkailu luokitellaan passiiviseksi liikuntamatkailuksi silloin kun urheilua kulutetaan. (Verhelä 2014, 43) Urheilumatkailussa korostuu kilpailu, urheilutapahtumien toistuvuus ja kiinnostuksen kohteet. Yhtenä osana vapaa-ajan sekä matkustuksen yhteensovittaminen.

Tapahtumamatkailu on urheilumatkailun ydin. Urheilutapahtuma-ala on laajentunut lisääntyvän urheilumatkailun seurauksena. Urheilutapahtumamatkailijalla on kaksi vaihtoehtoista motiivia. Matkailija osallistuu katsojana urheilutapahtumaan tai hän osallistuu itse urheilutapahtumaan yhtenä kilpailijana. Motiivien avulla voidaan urheilumatkailu jakaa laajasti kahteen kategoriaan. Puhutaan passiivisesta urheilumatkailusta ja osallistuvasta urheilumatkailusta. Passiivinen urheilumatkailu on enemmän penkkiurheilua ja fanikulttuuria. Osallistuvassa urheilumatkailussa korostuu fyysinen suoritus. Osallistuvaa urheilumatkailua ovat tyypillisesti kaupalliset urheilutapahtumat ja osallistujat ovat pääosin virkistysurheiluun suuntautuneita ihmisiä. Osallistujat harrastavat säännöllisesti esimerkiksi juoksua ja muuta urheilutoimintaa sekä harjoittavat aktiivista elämäntapaa. (Jiang, Kim, Yang, Garcia-Fernandez & Zhang 2021, 3–5)

Passiiviseen urheilumatkailuun kuuluu myös erillisissä urheiluun liittyvissä nähtävyyksissä vierailu. Näistä esimerkkeinä mainittakoon Hall Of Fame-museot, kansalliset urheilumuseot tai urheilustadionit. Edellä mainituista paikoista on tullut iso osa urheilumatkailua ja osaa voidaan jo verrata kansainvälisesti tunnettuihin kulttuurikohteisiin. Urheiluun liittyvät nähtävyydet ovat kaupallistuneet ja niiden avulla on saavutettu taloudellistakin hyötyä. Urheilun asema on vahvistunut mediassa ja jo se on tuonut näkyvyyttä urheilukohteille. Urheilulla on viihdyttävyytensä ansiosta vetovoimaa. (Ritchie & Adair 2004, 30–36)

2.2 Urheilupesu

Ajankohtainen urheilumatkailuun liittyvä dilemma, urheilupesu, on ollut viime vuonna useasti otsikoissa. Kansainvälisten kaupallisten urheilutapahtumien yhteyteen saatetaan liittää termi urheilupesu. Näin kävi vuoden 2022 suurimman urheilutapahtuman, Qatarissa järjestettyjen jalkapallon MM-kisojen yhteydessä (Laakkonen 21.11.2022).

Urheilupesu tarkoittaa tapahtumajärjestäjän maineen pesemistä urheilutapahtuman avulla, josta juontaa puhekielinen termi urheilupesu. Tapahtumajärjestäjä voi olla valtio, kaupunki tai kansainvälinen urheilujärjestö. Urheilupesuun liittyy yleensä mukaan lahjonta ja siihen liittyen ihmisoikeudet. Hyvin järjestetty urheilutapahtuma vie huomion pois maan epäkohdista kuten Qatarissa räikeistä ihmissuhderikkomuksista ja työmailla kuolleiden työntekijöiden työoloista. Urheilupesua tehdään, kun tiedetään että on toimittu moraalisesti väärin, mutta urheilun avulla tätä moraalista vääryyttä yritetään vähentää peittämällä se nimenomaan urheilun avulla. Syytökset urheilupesusta ovat yleistyneet viime aikoina, koska maailmanlaajuinen urheilu on kasvavassa määrin kietoutunut poliittiseen ja taloudelliseen päätöksentekoon moraalisesti väärissä elementeissä. (Fruh, Archer & Wojtowicz 2023)

Urheilupesu toimii kolmen peruseriaatteen avulla:

Harhauttaminen; Kuluttajaa ohjataan pois moraalisisista vääryyksistä.

Minimointi; Ongelman minimointi, ongelma ei ole niin suuri miltä se vaikuttaa, ei vaikuta tapahtumaan

Normalisointi: Urheilupesulla pyritään vaikuttamaan kuluttajaan siten, ettei kuluttaja näe vääryyden olemassaoloa. Urheilupesu normalisoi vääryydet urheilun kautta. (Fruh ym. 2023,)

Suur tapahtumat vetävät alueelleen paljon matkailijoita niin kotimaasta kuin ulkomailtakin. Tapahtumanjärjestäjät toivovat kansainvälisiä kaupallisia suur tapahtumia järjestettäväkseen, koska niiden vaikutuksen tiedetään olevan positiivinen niin matkailun kannalta, kuin tapahtumajärjestäjän maan imagon kannalta. Yleisön mielipide tapahtumasta vaikuttaa suuresti tapahtuman positiiviseen vaikutukseen alueelle ja tapahtumajärjestäjän suuntaan. (Kilpeläinen, Kostainen, Laakso 2012, 19–20)

Urheilutapahtumilla, seuroilla ja organisaatioilla on fanikulttuurin luoma Halo-efekti, joka suojaa moraalisesti vääriltä asioilta. Jos yksittäisellä urheiluorganisaatiolla menee hyvin, niin

organisaatioon liitetyt mahdollisesti kyseenalaiset tukijat näkyvät positiivisemmassa valossa. Tukijoiden osallisuutta moraalisiin vääryyksiin ei välttämättä ”nähdä”. (Fruh ym. 2023,)

Urheilupesun ei koske vain suur tapahtumia, vaan myös sponsorointia. Sponsorointi tuo näkyvyyttä ja näin urheilupesun vaikutus voimistuu myös maan sisäisesti. Kiistanalaisena nähdyt valtiot ostavat ammattiuurheiluseuroja tai isännöivät suuria tapahtumia näennäisissä demokratiavaltioissa. Tämä laadullisesti eroava urheilupesun muoto tekee urheilijoista täysin sekaantuneita autoritäärisen urheiluun, toisin kuin suururheilutapahtumissa, jossa urheilijoilla on enemmän sananvaltaa. (Boykoff 2022, 342–351)

2.3 Matkailuvetovoimaan vaikuttavat tekijät

Matkailijan päätöksentekoon ja kohteen sekä tapahtuman valintaan vaikuttavat monet asiat. Matkailukohteen tulisi olla jollain tavalla houkutteleva, jotta ihmiset haluaisivat matkustaa kohteeseen. Kohteen menestys matkailukohteena perustuu pitkälti siihen, onko kohteella vetovoimaa. (Verhelä 2014, 135–136)

Vetovoimatekijät vaikuttavat matkailijaan päätöksentekovaiheessa. Vetovoimatekijät perustuvat näkemiseen, tekemiseen ja kokemiseen. (Karusaari & Nylund 2015, 35–37) Matkailijaan vetoavina tekijöinä voidaan pitää paikkaan tai ympäristöön sijoittuvia kohteita tai tapahtumia, kuten esimerkiksi urheilutapahtumia tai konsertteja. Vetovoimatekijöinä ovat kohteen positiiviset ominaisuudet. Vahvoja vetovoimatekijöitä kohteissa ovat kulttuurimaantieteelliset ja luonnonmaantieteelliset tekijät. (Verhelä 2014, 135–136) Suomen matkailun vetovoima ja matkailumaakuvan ydin perustuu neljään C:hen. Visit Finlandin julkaisu määrittää matkailu-Suomen, joka on luotettava (Credible), vastakohtainen (Contrast), luova (Creative) ja rento eli (Cool). (Karusaari & Nylund 2015, 35–37)

Suomeen suuntautuva matkailu on yhdistetty pitkälti luontoon ja se onkin Suomen tärkein matkailun vetovoimatekijä. Suomen luonnon päävoimavarat ovat vesistöt ja saaristot, metsät, erämaat ja kansallispuistot. Etenkin saariston merkitys kansainvälisessä matkailussa korostuu ja luonto ihastuttaa myös kaupungeissa. (Karusaari & Nylund 2015, 35–37) Espoon vahvuus matkailukohteena on sen moninaisuus. Espoossa on Suvisaaristo, Nuuksion kansallispuisto sekä paljon virkistysalueita. Espoon vahvuuksia on myös sen saavutettavuus, kaikki nähtävyydet ovat lyhyen matkan päässä lentokentältä ja pääkaupungista Helsingistä.

2.4 Urheilumatkailun matkailumotiivit

Urheilumatkailija eroaa tavallisesta matkailijasta pitkälti ostoskäyttäytymisen perusteella, urheilumatkailijoilla ei varsinaisesti ole tiettyä käytöstyyppiä, mitä analysoida ja ymmärtää. Urheilumatkailun motiiveja saattaa olla pelkästään mahdollisuus saada irti arjesta. Motivaatio matkustamiseen syntyy siis nykyisen ympäristön poistyöntävästä vaikutuksesta ja edelleen syntynyt tarve lähteä vetävään kohteeseen. Urheilumatkailijan motiiveja voi olla myös hankala analysoida, sillä voi olla yksittäiselle urheilijamatkailijalle itselleen epäselvää mikä tietty syy ajaa heidät urheilumatkailuun. (Ottevanger 2007, 7–28).

Urheilumatkailijan matkailumotiiveihin voi vaikuttaa moni asia. Joskus se on monen tekijän summa ja joskus yksi tietty asia vaikuttaa päätöksentekoon. Järjestelyt urheilutapahtuman ympärillä, itse tapahtuman organisointi ja käytännön järjestelyt voivat edesauttaa päätöksentekoa. Oletettavaa on, että tapahtuman hinta, majoitusten saatavuus ja esimerkiksi kulkemisen sujuvuus kisatapahtumassa vaikuttavat.

Yksittäisen urheilutapahtuman maine saattaa olla suurempi vaikuttajatekijä, kuin tapahtumapaikka. Tapahtuman sijainti voi toisaalta olla rajoittava tai kannustava tekijä. Kohteen hintataso vaikuttaa myös kannattajien mahdollisuuteen matkustaa. Pienemmät kilpailut voivat jäädä ”suurien ja kuuluisien” kisatapahtumien jalkoihin, koska urheilumatkailija joutuu priorisoimaan. (Brenner & Aicher 2015, 60–65)

Yksittäisessä urheilutapahtumassa itse kilpailutapahtuma ei ole välttämättä ainoa syy miksi yleisö saapuu tapahtumaan paikalle. Urheilutapahtumat voivat olla enemmän kokonaisvaltaisia tilaisuuksia, joissa käytetään paljon viihde-elementtejä kuten, valoja, savuja ja ääniä ja näin ollen itse kilpailutapahtuma on vain osa suurta speaktaakkelia. (Nylund, Laakso & Ojajärvi 2006, 20)

Urheilijamatkailijan motiiveja tehdä kisamatka voidaan selittää eri tekijöiden avulla. Tapahtuma itsessään on kiinnostava, matkailija on kiinnostunut lajista, matkailija haluaa nähdä suosikkiurheilijan kilpailevan ja olla paikan päällä jakamassa urheilijan menestys. Yhteinen matka läheisten tai ystävien kanssa voi olla myös yksi tekijä. (Nylund ym. 2006, 27)

Urheilutapahtumat voivat suuntautua myös kohderyhmän mukaan esimerkiksi perheille suunnatuiksi tai jollekin ikäluokalle suunnatuksi. (Greenwell, Danzey-Bussell & Shonk, D 2019, 10).

Urheilijoiden ikä yksittäisessä tapahtumassa saattaa vaikuttaa siihen, ketkä tapahtumasta kiinnostuvat niin että tulevat paikanpäälle. Jos urheilijat ovat nuoria ja vielä tuntemattomia niin on oletettavaa, että urheilutapahtumaan saapuu heidän lähipiiriään; vanhempia ja ystäviä.

Fanikulttuuri tarjoaa yksilöille tunteen yhteenkuuluvuudesta tai jäsenyyden laajempaan sosiaaliseen verkostoon. Monille urheilutapahtumaan osallistumisen motivaatiotekijät ovat sosiaalisia, osallistutaan kaverien ja tuttavien kanssa. Monet haluavat osallistua urheilutapahtumiin mieluummin yhdessä kuin yksin. Urheilu on yhdistävä asia, se yhdistää ihmisiä tietyllä tavalla. Urheilutapahtuma voidaan nähdä tilaisuutena viettää aikaa perheen tai ystävien kanssa. (Brenner & Aicher 2015, 66–70)

Urheiluyleisön joukossa on nykyään urheilufanaatikkojen lisäksi aivan uudenlaisia katsojia. Urheilun kaupallistuminen on tuonut tapahtumiin katsojaryhmiä, joiden suhde urheiluun on pinnallisempi ja perustuu osittain kulutukseen, toisin kuin perinteisten penkkiurheilijoiden. Tämä uusi joukko kannattajia hakee urheiluelämyksiä oheistapahtumista eikä kilpailutapahtuman kautta. (Nylund ym. 2006, 26)

2.5 Tapahtumien kannattavuus ja taloudellinen hyöty

Urheilutapahtumien laajan vaikuttavuuden analysointi alkoi vasta viime vuosikymmenellä, kun taloustieteilijät rupesivat tutkimaan laajemmin tapahtumien taloudellisia vaikutuksia. Painopisteenä ovat olleet suorat taloudelliset vaikutukset, ei niinkään urheilutapahtumien merkitys järjestäjäkaupungin kehityksessä. (Opetusministeriö 2006, 13–15).

Erilaisilla matkailutapahtumilla pyritään houkuttelemaan eri kohderyhmiä saapumaan kohteeseen, tapahtumilla voidaan saada myös nostetta eri vuodenaikojen matkailulle ja herättää kiinnostusta sesongin ulkopuolelle.

Tapahtumilla yritetään myydä itse tapahtumaa, mutta myös tapahtumapaikkaa yritetään tehdä tunnetuksi. Suuret tapahtumat ovat kasvavassa määrin linkitetty kaupungin elvyttämiseen. (Smith 2012, 1–2.)

Urheilutapahtuman järjestäminen nähdään toimivana tapana saada järjestävä kaupunki esille myös maan rajojen ulkopuolella. Tästä esimerkkinä maailmanlaajuiset urheilutapahtumat, kuten kansainväliset arvokisat olympialajeissa tai olympialaiset, jotka nähdään täydellisenä tapana tuoda turismia järjestävälle kaupungille tai maalle. (Opetusministeriö. 2006, 10–12)

Urheilutapahtumamatkailu on oma ainutlaatuinen lajinsa ja siihen kannattaa laittaa voimavaroja, koska yritykset ovat kiinnostuneita urheilutapahtumien tukemisesta. Urheilutapahtumilla saatetaan saada luotua uutta urheilun infrastruktuuria, joista hyötyy jälkeensä koko yhteisö.

Urheilutapahtumat vetoavat myös keskimääräistä suurempaan yleisöön, joka ei katso ikää, sukupuolta tai kuntotasoja. Urheilutapahtumat vetoavat moneen yhteisön osa-alueeseen.

Yksittäinen urheilutapahtuma luo mahdollisuuksia kehittää tuotemyyntiä kansainväliselle yleisölle tai vierailijoille. (Ottevanger 2007, 15–17)

Tapahtumilla on vaikutusta alueeseen, on kuitenkin tapahtumajärjestäjän tai muiden alueella toimivien organisaatioiden tehtävänä hyödyntää tapahtumia parempiin tuloksiin ja näin maksimoimaan myös pitkäaikaiset hyödyt tapahtuman järjestämisestä. (Smith 2012, 134–137)

Matkailutapahtumien toivotaan olevan tarpeeksi vetovoimaisia, jotta ne toisivat matkailualueelle asiakkaita yöpymään ja käyttämään muita alueen palveluita. (Karusaari & Nylund 2015, 154–156)

Suur tapahtumat, kuten kansainväliset urheilutapahtumat, voivat muuttaa paikallisten asukkaiden kulutuskäyttäytymistä ja syrjäyttää tavanomaisia turisteja. Toisaalta tapahtumat voivat vaikuttaa kaupungin imagoon ja sitä kautta vaikuttaa yritysten liiketoimintaan positiivisella tavalla.

Pienemmällä paikkakunnilla suur tapahtuma voi olla suorastaan yritysten elinehto. (Kilpeläinen ym. 2012, 14.)

Tapahtumien tarkoituksena on tuoda taloudellista voittoa ja lisätä tapahtumajärjestäjän tunnettavuutta. On kuitenkin vielä epäselvää minkä kokoisen tapahtuman järjestäminen olisi taloudellisesti kannattavinta. Suuriin tapahtumiin pitää tehdä investointeja, jotka vähentävät voittoa. Pienissä tapahtumissa katsojien määrä voi olla vähäinen. Tuottoa ei synny pääsylipuista mutta investoinnit ovat pienemmät. Pienillä tapahtumilla saattaa kuitenkin olla positiivisempi vaikutus turismiin. Suuret monen lajin tapahtumat tarvitsevat todennäköisesti paljon enemmän henkilökuntaa, kilpailupaikkoja tarvitaan enemmän eli järjestelyt maksavat enemmän, mutta taloudellinen tuki kaupungilta tai muilta tukijoilta on suurempi kuin pienissä yhden lajin tapahtumissa. (Agha & Taks 2015, 199-215)

Suur tapahtumat luovat joukon kertaluontoisia ja aikaan sidottuja taloudellisia impulsseja, joita ei syntyisi ilman kyseistä tapahtumaa. Taloudellisilla impulsseilla tarkoitetaan tietyille alueelle suuntautuvaa ”ylimääräistä” rahavirtaa, joka kanavoituu tavaroiden ja palveluiden ostoina alueen yrityksille ja työvoiman lisätarpeena yrityksissä ja tapahtumaorganisaatioissa. Kilpailut tuovat taloudellisen impulssin alueen talouteen. Ne synnyttävät kerrannaisvaikutteisia tuotanto- ja kulutusvaikutuksia. Panos-tuotos-mallin avulla voi laskea vaikutusketjujen kokonaistulosta. (Nylund ym. 2006. 76–78)

Kuten Suomen Olympiakomitean selvityksestä "Kansainväliset urheilutapahtumat Suomessa" selviää, tehdään taloudellista voittoa vain muutamissa lajeissa ja niissäkin vain suurimmissa tapahtumissa. Muut tapahtumat järjestetään "rakkaudesta lajiin"-asenteella ja pienillä resursseilla olemassa olevan organisaation vapaaehtoisten voimin. (Suomen Olympiakomitea 2018,13).

3 Urheilutapahtumat Espoossa 2022

Tässä luvussa esitellään Espoossa vuonna 2022 järjestettyjä urheilutapahtumia. Tapahtumien osalta käydään läpi urheilulajit. Kaikille Espoossa järjestetyille urheilutapahtumille yhteistä oli suuret yleisömäärät sekä urheilutapahtuman tapahtumapaikka Metro Areena.

3.1 Espoo matkailu- ja urheilutapahtumakaupunkina

Espoo on ainutlaatuinen kaupunkikohde, tai virallisemmin kaupunkikeskittymä sillä Espoo ei muistuta olemukseltaan kaupunkia. Omalaatuinen olemus asettaa matkailukohteena haasteita, sillä kohteiden saavutettavuus vaihtelee suuresti. (Viik 2019, 14) Toisaalta vaihtelu (Contrast) on yksi Visit Finlandin matkailumaakuvan ytimen perusta.

Espoon matkailun päävetovoimatekijöitä ovat kulttuuri ja luonto. Tässä suhteessa Espoo kuvastaa koko maata, sillä samat elementit kuuluvat Suomen suurimpiin vetovoimatekijöihin. Espoota olennaisesti määrittelevät tekijät ovat meri ja saaristo. Espoon 58 kilometriä rantaviivaa ja 156 saarta tarjoaa niin kotimaisille kuin ulkomaisille matkailijoille alueen, jossa viihtyä ja virkistyä. (Viik 2019, 14) Espoo on saanut myös kansainvälistä huomiota taidekaupunkina sen järjestämien kulttuuritapahtumien ansiosta. Näistä mainittakoon Espoo Ciné ja April Jazz (DiscoveringFinland.com).

Espoo on Suomen toiseksi suurin kaupunki. Se on dynaamisesti kasvava ja kehittyvä kaupunki, josta on kehittynyt neljässä vuosikymmenessä suomalaisessa mittakaavassa suurkaupunki. Espoo on Suomen teknisentutkimuksen ja -opetuksen keskus. Espoo vankka kulttuurikaupunki ja viihtyisä elinympäristö. Espoo ei muistuta perinteistä kaupunkia, koska sillä on yhden selkeän kaupunkikeskuksen sijasta viisi kasvavaa aluekeskusta. Kartalta katsoessa Espoo on kuin Suomi pienoiskoossa, etelässä siintää Suomenlahti ja satalukuinen saaristo. Pohjoiseen päin siirtyessä laajat peltoaukeat vaihtuvat loputtomaan metsään. (Espoon Kaupunki. 1992)

Espoo sijaitsee Helsingin länsipuolella ja se on hyvien kulkuyhteyksien päässä pääkaupungista Helsingistä. Espoon päämatkailukohteita ovat Suvisaaristo ja Nuuksion Kansallispuisto, molemmat ovat etenkin kesällä hyvin suosittuja. Nuuksion kansallispuisto vetää vierailijoita niin kotimaasta kuin ulkomailtakin.

Espoo rakentaa omaa imagoaan urheilukaupunkina. Espoolaiset urheiluseurat ovat mukana tekemässä kaupungin huippu-urheilun strategiaa. (Olympiakomitea. 2018, 4–6) Espoossa toimii toistasataa urheiluseuraa, jotka edustavat lähes kaikkia urheilulajeja. Espoolaisista

urheiluseuroista nimekkäimpiä ovat jalkapalloseura FC Honka, jääkiekkoseura Kiekko-Espoo ja koripalloseura Tapiolan Honka. Kaupungissa sijaitsevilla urheilun tapahtumapaikoilla järjestetään vuosittain kansallisia ja kansainvälisiä kilpailuja. Erilaisia urheilun tapahtumapaikkoja on yli 500. (Espoon Kaupunki 2023)

Espooseen saatiin neljä kansainvälistä urheilutapahtumaa, mikä näkyi selvästi alueen majoitustilastoissa nousuna ulkomaalaisten majoittujien osuudessa. Matkailutilastoja tutkiessa pitää muistaa, että edellinen vertailukelpoinen vuosi oli 2019, joka oli edellinen kokonainen vuosi ilman pandemian vaikutusta. Vuosi 2019 oli matkailutilastollisesti huippuvuosi matkailijoiden määrässä valtakunnan tasolla mitattuna. (Visit Finland 2023)

Tapahtumien vaikutuksen analysoinnissa voidaan vertailla lukuja. Kun tarkastellaan Espoon matkailua lähemmin lukujen muodossa, oli matkailijoiden määrä tilastoissa suurempi syysmarraskuun 2022 aikana, kuin vuonna 2019. (Visitory 2023)

3.2 Urheilutapahtumat ja tapahtumapaikka

Urheilutapahtuman voi määritellä seuraavasti: Urheilutapahtuma on fyysistä rasitusta ja taitoa sisältävä kilpailu tai aktiviteetti, joka järjestetään tyypillisesti katsojien viihdyttämiseksi ja/tai voittajan selvittämiseksi. Kansainvälisen Olympiakomitean mukaan urheilutapahtumalla on oltava määritellyt säännöt, sitä pelataan tietyllä alueella ja sillä on oltava urheilua säätelevä hallintoelin (International Olympic Committee 2023).

Espoossa järjestettiin syksyllä 2022 neljä urheilun arvokisatapahtumaa. Urheilutapahtumat järjestettiin ajanjaksolla loka-marraskuu. Kaikki tapahtumat järjestettiin Espoossa Metro Areenalla. Nämä urheilun arvokisat olivat taitoluistelun GP osakilpailu, Finlandia Trophy kilpailu, Ringette World Championships (WRC) maailmanmestaruuskisat ja Elisa Masters E-Sports kilpailu.

Kilpailujen tapahtumapaikka Metro Areena on Espoon Tapiolan urheilupuistossa sijaitseva, vuonna 1999 valmistunut urheilun ja viihteen monitoimihalli. Halli on rakennettu palvelemaan sekä viihdettä että urheilua ja se on helposti muunneltavissa yksittäisen tapahtuman tarpeisiin. Metro Areena toimii pääosin jäähallina, mutta siellä on järjestetty myös muita kuin jääurheilutapahtumia. Metro Areenalla on järjestetty myös lukuisia konsertteja, gaaloja, tanssikilpailuja ja muita suuria yleisötapahtumia. Metro Areenan katsomokapasiteetti vaihtelee tilaisuuden järjestelyjen mukaan. Kiinteitä istumapaikkoja on 6892 normaaliolosuhteissa. Konsertteja varten kapasiteettia pystytään kasvattamaan, joten konserttikapasiteetti on 9582. (Metroareena 2023)

3.3 Taitoluistelu

Taitoluistelu koostuu neljästä eri alalajista; jäätanssi, muodostelmaluistelu, yksin- ja pariluistelu. Taitoluistelua harrastaa noin 14 000 suomalaista. Taitoluistelussa kilpailut koostuvat lyhytohjelmasta ja vapaaohjelmasta. Pariluistelu on taitoluistelun laji, jossa kilpaillaan yhtenäisenä parina: nainen ja mies. Laji eroaa jäätanssista ja yksinluistelusta lajin taitoelementtien osalta, joihin kuuluu nostot, spiraalit ja heitot. Jäätanssi on taitoluistelun alalaji, joka on saanut inspiraationsa kilpatanssista. Jäätanssissa on paljon yhteistä pariluistelun kanssa, mutta se eroaa kuitenkin erilaisten vaatimusten takia. Jäätanssissa pari ei saisi olla toisistaan kauempana kuin käsivarsien mitan. Alun perin jäätanssiin kuului, että tanssiote tuli säilyttää koko suorituksen ajan. Muodostelmaluistelu on taitoluistelun joukkuelaji. Lajissa joukkueen tavoite on luistella ohjelmasuoritukset mahdollisimman yhtenäisesti ja samanaikaisesti. Muodostelmaluistelukisat järjestetään yleensä erikseen jäätanssi, yksin- ja pariluistelukisoista (Suomen taitoluisteluliitto 2023)

Taitoluistelun huippunimet saapuivat Suomeen käynnistämään kilpailukauden kansainvälisessä Finlandia Trophy Espoo -taitoluistelukilpailussa. Espoossa lokakuussa järjestetty Finlandia Trophy oli 27. laatuun (Finlandiatrophy.com). Finlandia Trophy on yksi kansainvälisen taitoluisteluliiton järjestämistä Challenger Series- kilpailuista. Challenger Seriesin tarkoituksena on varmistaa luistelijaille jopa 10 kilpailua kansainvälisesti. Sarja tarjoaa mahdollisuuden monille luistelijaille kilpailla lajin korkeimmalla kansainvälisellä senioritasolla ja ansaita pisteitä. (International Skating Union 2023)

Marraskuussa 2022 Metro Areenalla järjestettiin myös toinen taitoluistelun kansainvälinen urheilutapahtuma. ISU Grand Prix Espoo 2022 oli taitoluistelun historian toinen Suomessa järjestetty GP-osakilpailu. Grand Prix- kilpailu on Kansainvälisen luisteluliiton järjestämä kutsusarja senioritason kansainvälisille taitoluistelijaille. Tapahtumaan osallistuu aina noin 60 maailman kärkiluistelijaa (Sttl.fi). Grand Prix -kilpailusarjaan kuuluu seitsemän osakilpailua. Kutsusarja otettiin käyttöön vuonna 1995, se yhdisti monet aiemmat sarjat. Osakilpailuissa on sarjat miesten ja naisten yksinluistelu, pariluistelu ja jäätanssi. Junioritason vastine on ISU Junior Grand Prix. (Sririram 5.8.2020)

3.4 Ringette World Championships WRC

Ringette on naisille ja tytöille suunnattu jäälaaji, joka on kehitetty Kanadassa. Lajin luonne ja säännöt korostavat yhteispeliä, tekniikkaa ja vauhtia. Ringette on saanut inspiraatiota sääntöihin

koripallon puolelta, molemmissa on käytössä 30 sekunnin hyökkäysaikakellon ja sen lisäksi pelistrategia korostuu lajissa, mutta laji muistuttaa kuitenkin eniten jääkiekkoa, molempia pelataan jäällä kaukalossa, luistimet jalassa ja maila kädessä. Ringette on poikkeuksellinen urheilulaji tänä päivänä johtuen siitä, että se on alkujaan kehitetty vain naisille ja tytöille. Nykyään laji on alkanut kiinnostaa myös miehiä, mutta he eivät lajissa voi vielä kilpailla. Lajia on pelattu Suomessa 40 vuotta. Ringetteä pelaa Suomessa noin 4000 harrastajaa, aina ringettekoulusta lajin huipulle tähtääviin nuoriin ja aikuisiin. (Suomen Ringeteliitto ry)

Espoossa Metro Areenalla järjestetyt MM-kisat olivat lajin historian 13. Kansainvälinen Ringeteliitto IRF määrittää maailmanmestaruuskisojen järjestämisestä aina edellisten kisojen yhteydessä. Arvokisoista koronapandemian takia väliin jäivät yhdet kisat. Suomi on ollut viimeiset 9 vuotta lajin ykkönen voittamalla edelliset 9 MM-kisat. Syksyllä 2022 Espoossa järjestetyt MM-kisat kestivät viikon, jonka aikana pelattiin 15 ottelua. Osallistujamaat olivat Suomi, Kanada, USA, Tšekki ja Ruotsi sekä nuorten maailmanmestaruudesta kilpailleet Suomi ja Kanada. (World Ringette Championships. 2022)

MM-kisaviikon aikana katsojia saapui paikan päälle yhteensä yli 12000, mikä on yli kolminkertainen määrä suhteutettuna lajin kotimaiseen harrastajamäärään. (Kurikko 2023)

Kaikki ottelut striimattiin Ringeteliiton kanaville ja yhteensä kisaviikon katselukertoja striimeille kertyi yli 81000. Ratkaisevat Suomen ja Kanadan väliset finaalit televisioitiin Ylen kanaville, ja tallennettiin Yle Areenaan. Yksittäistä MM-finaaliottelua seurasi parhaimmillaan yli 470000 suomalaista tv-katsojaa. (Kurikko 2023)

3.5 Elisa E-Urheilu

Elektroninen urheilu (lyh. E-Urheilu) on tietotekniikkaa hyödyntävää kilpaurheilua. Yleisimmin E-urheilupelit ovat tietokoneella tai konsolilla toimivia viihdepelejä, joissa kilpaillaan niin joukkue- kuin yksilömuodossa riippuen pelistä ja pelimuodosta. Viihdepelit jakautuvat useaan eri alalajiin, eli genreen. (Suomen Elektronisen urheilun liitto 2023)

E-urheilua harrastaa yli 100 00 suomalaista. Suuresta harrastajamäärästä huolimatta lajilla on vain noin kymmenkunta ammattimaisesti toimivaa seuraa suomessa. Suositumpien kilpapelaaajien osajista käydään seurojen välillä kovaa kilpailua, johon osallistuvat myös ulkomaalaiset e-urheiluseurat. (Karvinen 7.10.2021)

Lajin viehätys syntyy siitä, että lajia voi harrastaa kuka tahansa, joka käyttää tietoteknistä pelilaitetta pelaamiseen. E-urheilu siirtyy kilpapelamiseen, kun pelaajat pelaavat toisiaan ja pelin luomaa haastetta vastaan kilpailullisessa tilanteessa. Kilpapelaminen ei kuitenkaan ole sama kuin ammattimainen pelaaminen.

E-Urheilu on kasvava ala, jonka globaalisti kasvava toiminta kehittyy ja muuttuu ammattimaisemmaksi. Toiminnan ammattilaisuus näkyy järjestelyiltään korkeatasoisissa turnauksissa, joista mainittakoon Elisa Masters. Espoo on lähtenyt aktiivisesti mukaan e-urheiluun, ja on ensimmäinen suomalainen kaupunki, joka on palkannut itselleen e-urheilukoordinaattorin. Espoon tarkoitus on tulla suomen e-urheilu pääkaupungiksi. (Elisa Esports Masters Espoo 2022) Elisa Masters on osa ESL Pro Tour-maailmankiertueturnausta, jossa pelataan Counter-Strike Global Offensive -videopeliä. Counter-Strike Global Offensive, lyhyemmin CS GO on peli, jossa kaksi viiden hengen joukkuetta taistelee toisiaan vastaan. (Elisa Esports Masters Espoo 2022) ESL on e-urheilun huipputapahtuma, jossa ihmiset eri puolilta maailmaa kilpailevat lajin arvostetuimmissa turnauksissa näyttääkseen osaamistaan lajissa. ESL on järjestänyt e-urheilutapahtumia jo yli 20 vuoden ajan ja se kiteyttää koko E-urheilu kokemuksen, mahdollisuuden nousta tuntemattomasta tunnetuksi. (Esl Faceit Group 2023)

Elisa Masters Espoo järjestettiin marraskuun puolessa välissä Metro Arenalla. Tapahtumassa oli mukana 12 joukkuetta eri maista. Joukkueet kilpailivat 200 000 euron pääpalkinnosta. Tapahtuma oli suomen suurin e-urheilutapahtuma. Tapahtuma eteni seuraavanlaisesti: ensin pelataan suljettu studiovaihe jossa 8 kutsuttua joukkuetta ja neljä karsinnoista mukaan päässyttä joukkuetta pelaa toisiaan vastaan päästäkseen kuuden joukkueen areena vaiheeseen eli finaaliin. Studiovaiheessa pelit pelataan suljetussa ympäristössä, eivätkä katsojat pääse vielä paikan päälle kannustamaan suosikkiaan. Kaikki ottelut kuitenkin striimattiin yleisölle Twitch-alustalla. Areena vaiheeseen edenneet kuusi joukkuetta pääsivät pelaamaan palkintopotista live-yleisön eteen Metro Arenalle. (Elisa Esports Masters Espoo 2022)

4 Tutkimuksen toteutus

Tämä opinnäytetyö toteutettiin käyttämällä kvalitatiivista eli laadullista tutkimusmenetelmää. Tutkimuksessa pääpaino oli selvittää urheilutapahtumien vaikutus alueen matkailuvetovoimaan ja urheilutapahtumien vaikuttavuutta. Tässä luvussa avataan syytä, miksi laadullinen tutkimus valikoitui tämän työn tutkimusmenetelmäksi. Tämän luvun tarkoituksena on myös selvittää mitä aineistonkeruumenetelmää tässä opinnäytetyössä käytettiin ja kuinka tutkimuksella kerättyä aineistoa käsiteltiin ja analysoitiin.

Tutkimuksen kohteena olivat Espoossa 2022 syksyllä järjestetyt kansainväliset urheilutapahtumat. Urheilutapahtumilla on yleisesti yhteinen kohderyhmä, ihmiset, jotka ovat kiinnostuneet urheilusta. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää urheilutapahtumien vaikuttavuutta alueen vetovoimaan ja yksittäiseen matkailijaan.

Urheilutapahtumilla saadaan houkuteltua tietty kohderyhmä alueelle. Ongelmana on synnyttää tälle kohderyhmälle kiinnostus tapahtumapaikkaan myös urheilutapahtuman ulkopuolella ja saada henkilö palaamaan tapahtumapaikkakunnalle myös jatkossa. Jatkuvuuden avulla kyseiset matkailijat tulisivat uudelleen kohdemaahan tai kaupunkiin, jossa tapahtuma on pidetty, vaikka itse tapahtumaa ei siellä järjestettäisi. Tapahtumilla on myös vastuu luoda matkailijoille positiivinen kuva alueesta ja tapahtumasta. Onnistuneeseen tapahtumaan osallistuneille jää positiivisempi kuva koko matkasta ja alueesta, jossa tapahtuma järjestettiin.

4.1 Kvalitatiivinen tutkimus

Laadullinen tutkimus sopii erityisen hyvin monimutkaisten tai huonosti ymmärrettyjen aiheiden tutkimiseen. (Mays & Pope, 2000, 50–52) Lisäksi laadullisen tutkimuksen avulla voidaan luoda hypoteeseja jatkotutkimuksia varten. (Patton, 2015). Laadullinen tutkimus tarjoaa arvokasta tietoa, joka täydentää ja parantaa kvantitatiivista tietoa, joka johtaa tutkittavien ilmiöiden kattavampaan ymmärtämiseen.

Laadullisella tutkimuksella pyritään tarkastelemaan ilmiötä. Laadullisesta tutkimuksesta käytetään myös nimitystä kvalitatiivinen tutkimus. Laadullinen tutkimus antaa tarkempaa kuvaa tapahtumien vaikuttavuudesta kuin kvantitatiivinen tutkimus, joka perustuu tilastoihin. Laadullinen tutkimus mahdollistaa syvällisemmän tulkinnan aiheesta kuin kvantitatiivinen tutkimus. (Kananen 2014, 16–18) Laadullinen tutkimusmenetelmä valikoitui tähän työhön koska laadullisella tutkimuksella

tutkitaan vain yksittäisiä asioita tai ilmiöitä. Tämän tutkimuksen tuloksia ei voi yleistää, eivätkä ne toimi kaikkialla. Tutkimus tehtiin laadullisen tutkimusmenetelmän avulla. Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmäksi valikoitui haastattelu.

Haastattelu ovat laadullisen tutkimuksen käytetyin aineistonkeruumenetelmä sillä haastattelu on hyvä tutkijan kannalta, hän voi tarvittaessa esittää tarkentavia kysymyksiä tai ohjata keskustelua haastateltavan kanssa. Haastattelun muotoja on kolmea erilaista: lomakehaastattelu, joka on kyselytyyppinen ja lähellä kvantitatiivista menetelmää, teemahaastattelu, ja syvä haastattelu. Kaksi viimeksi mainittua ovat avoimempia ja vähemmän strukturoituja keskusteluja. (Kananen 2014, 70–74)

Kvalitatiivisen tutkimuksen analyysi etenee yleisen tutkimusprosessin mukaan, kuitenkin niin että tiedonkeruu ja analyysi vuorottelevat. Kerätyn aineiston käsittelyn ensimmäinen vaihe on litteroiminen eli yhteismitallistaminen, joka tapahtuu litteroinnin avulla. Sen tarkoituksena on muuttaa kerätty aineisto tekstimuotoon, jotta sitä voidaan käsitellä eri analyysimenetelmillä. Litteroinnin jälkeen tärkeimmät asiat aineistosta tulee koodata eli pelkistää. Pelkistämisen jälkeen aineisto jaotellaan löydettyjen asioiden mukaan teemojen alle. Koodauksen jälkeisessä analyysissä pyritään aineistosta löytämään yhtäläisyyksiä ja sääntöjenmukaisuutta, jolla pystytään selvittämään tutkittavaa ilmiötä. (Kananen 2014, 99–104)

4.2 Tutkimuksen toteutustapa

Teemahaastattelun tavoite on auttaa ymmärtämään ja muodostaa käsitys tutkittavana olevasta ilmiöstä. Haastattelut eivät anna tutkittavasta asiasta suoraa kokonaiskuva, vaan vastausten avulla pyritään luomaan analysoinnin avulla kattava kokonaiskuva. (Kananen, 2014. 70–74)
Tämän opinnäytetyön tutkimuksen laadullinen osa toteutettiin puolistrukturoidulla teemahaastattelulla.

Teemahaastattelu valikoitui aineistonkeruumenetelmäksi sen joustavuuden takia, se mahdollisti tarkentavien kysymyksien esittämisen ja keskustelumuoitoisemman haastattelun. Tutkimuksen teemahaastattelua varten luotiin aiheet, joista haastattelussa keskusteltiin haastateltavan kanssa. Teemahaastattelun rungon (Liite 1) tarkoitus oli ohjata keskustelua haluttuun teemaan ja aiheeseen. Haastattelurunko koostui kuudesta pääaihepiiristä ja kolmesta tarkentavasta kysymyksestä pääaihepiiriin liittyen. Haastattelut äänitettiin myöhemmän analysoinnin mahdollistamiseksi.

Haastateltavat henkilöt valittiin haastatteluun heidän asemansa takia. Haastateltavilla oli joko rooli lajiliitoissa tai muuten asiantuntijatietämys Espoossa 2022 järjestetyistä tapahtumista.

Haastateltaviin oltiin yhteydessä ensin sähköpostitse haastatteluajankohdan sopimiseksi.

Haastattelujen tarkoitus oli lisätä ymmärrystä tapahtumista, sekä tukea hypoteesia siitä, että tapahtumilla on positiivinen vaikutus alueelle.

Saadun aineiston analysointimenetelmänä käytettiin sisällönanalyysia, sillä kohteena oli ilmiön tutkiminen, eikä haastateltavien. Haastatteluista saatu aineisto litterointiin tekstimuotoon, mistä se pelkistettiin teemoittain. Pelkistämisen jälkeen tulokset ovat kirjoitettu auki samassa järjestyksessä kuin haastattelukysymykset esiteltiin haastateltaville. Haastattelun tuloksista kerrotaan luvussa 5.

4.3 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuutta tulee tarkastella kvalitatiivisen menetelmän kannalta. Tutkimuksen yleiset luotettavuus mittarit ovat validiteetti ja reliabiliteetti. Molemmat käsitteet ovat myös käytössä kvalitatiivisessa tutkimuksessa, mikä vaikeuttaa erityyppisten tutkimusten luotettavuustarkastelua. Validiteetti tarkoittaa sitä, että tutkitaan oikeita asioita ja reliabiliteetti taas tulosten pysyvyyttä. Pysyvyydellä tarkoitetaan sitä, että jos tutkimus uusittaisiin, saataisiin tutkimuksesta samat tulokset. Validiteetilla tarkoitetaan sitä, että onko tutkimusongelma ja -asetelma määritelty oikein, ja voiko tuloksia yleistää. Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuustarkastelu jää arvion varaan, sillä luotettavuutta ei voida arvioida samalla tavalla kuin kvantitatiivisessä tutkimuksessa. (Kananen 2014, 145–147)

Tämän opinnäytetyön tutkimuksessa kvalitatiivisen menetelmän luotettavuuteen pyrittiin haastattelemaan tapahtumien järjestäjä tahoja, että matkailualan edustajaa alueelta näkökulmien monipuolistamiseksi. Tuloksien analysoinnissa tukena käytettiin tutkimusta tukevaa teoriaa menetelmäkirjallisuudesta ja urheilutapahtumiin liittyvää kirjallisuutta.

Haastattelukysymysten toimivuutta testattiin käymällä niitä läpi erilaisten testihenkilöiden kanssa haastattelukysymysten luonti vaiheessa. Näiden pohjalta haastatteluvarunkoa muokattiin vastaamaan paremmin tämän tutkimuksen tarpeita. Haastattelut olivat hyvin keskustelunomaisia ja niistä tuli esille myös uusia tärkeitä asioita tutkimukseen liittyen. Haastattelut seurasivat haastattelun runkoa, jotta haastattelun asiasisältö pysyi lähes samana. Muutosta haastatteluihin ei siis tullut, joten haastatteluiden analysointi tuloksiin oli mahdollista.

Tutkimuksen aineisto jäi aika yksipuoliseksi, sillä haastateltavin oli vain urheilutapahtumien järjestäjien näkökulma tapahtumien vaikuttavuudesta. Sen lisäksi yksi haastattelu jäi toteuttamatta

aikataulu konfliktien takia, jonka takia yksi iso näkökulma tapahtumista jäi pois, ja vähensi tutkittavan joukon määrää. Tutkimuksen kannalta olisi ollut hyvä saada myös urheilutapahtuma vieraiden näkemys asiasta lisäämään tutkimuksen ammattimaisuutta, luotettavuutta ja ilmiön kokonaisvaltaista käsitystä.

5 Tutkimuksen tulokset

Tutkimus toteutettiin käyttäen laadullista tutkimusmenetelmää, johon tehtiin 3 puolistrukturoitua teemahaastattelua. Haastattelun kysymykset löytyvät liitteestä 1. Haastateltavista henkilöistä tutkimuksen kohteena olevissa tapahtumissa erilaisissa rooleissa oli kaksi haastateltavista. Kolmas haastateltavana ollut henkilö toimii Espoon matkailun asiantuntijaroolissa. Haastattelut pidettiin 16.3.2023 ja 21.3.2023, sekä viikoilla 11–12. Haastatteluista yksi oli kasvotusten, yksi etäyhteyksien välityksellä, ja yksi sähköpostin välityksellä. Haastattelut kestivät noin 20min.

Taulukko 1. Haastateltavat asiantuntijuuden mukaan

Haastateltava	Osaamisalue	Edustus
A1	Ringette	Lajiliitto
A2	Taitoluistelu	Lajiliitto
A3	Matkailu	Espoo

5.1 Urheilumatkailu

Haastattelu aloitettiin kartoittamalla haastateltavien käsitystä ja mielipidettä urheilumatkailusta ja matkailusta. Urheilumatkailussa voidaan ajatella matkailun olevan välttämätön sivutuote, jossa henkilö joutuu matkustamaan paikkojen välillä seuratakseen urheilua tai suosikkijoukkuettaan. Urheilumatkailussa matkailu on tiivis osa matkailukokonaisuutta, mutta urheilua voi olla ilman matkailua ja toisinpäin. Haastateltavat mieltävät asetelman olevan 50–50 sen suhteen onko matkailu olennainen osa urheilumatkailua.

Tapahtumien järjestäjien näkökulmasta matkailu on olennainen osa urheilumatkailua ja urheilutapahtumia, ja jo suunnitteluvaiheessa pyritään miettimään tapahtumavieraiden viihtyvyys ja heidän matkailunsa kokemus. Yhtenä osaa-alueena, se mitä vieraille pystytään tarjoamaan. Haastateltava A1 kertoi, että hän oli urheilutapahtuman suunnitteluvaiheessa käynyt keskusteluja yhteistyökumppanien valinnasta jo pelkästään sen perusteella, että mitä kumppanit voivat tarjota kisavieraille, ja kuinka yhteistyökumppanien avulla kisavieraat saadaan viihtymään. Haastateltava

A1 lisää vielä että ”Tapahtuman järjestäjälle itse urheilutapahtuma on pääosassa, mutta matkailu kulkee mukana taka-alalla.”

Tapahtumat ovat merkittävä osa matkailua, myös urheilumatkailua. Tapahtumat luovat matkailupiikkejä ja uusia sesonkeja normaalin matkailusesongin ulkopuolelle. Tapahtumien avulla pystytään luomaan kestävämpää ja tasaisempaa matkailua ympäri vuoden. A3 kertoi tapahtumien merkityksen olevan huomattava urheilun puolella, varsinkin kuin tapahtumia oli monta peräkkäin niin lyhyellä aikavälillä. Tapahtumien vaikutus kaupungille oli huomattava. Massaurheilutapahtumat ja arvokisat tuovat vierailijoita lähialueilta, mutta niihin saapuu myös kansainvälisiä vieraita. Urheilutapahtumat ovat matkailun näkökulmasta yksi selkeä kokonaisuus ja niiden seuranta, ja vaikuttavuuden arviointi tilastojen valossa on yksinkertaista. Haastateltava (A3) jatkaa että matkailun näkökulmasta myös liikuntamatkailu on urheilumatkailun lisäksi nostanut suosiotaan. Liikuntamatkailu on hänen mukaansa erityisen suosittua Espoossa. Hän (A3) jatkaa että ”Urheilutapahtumien vaikuttavuuden ongelma johtuu niiden rajautumisesta tiettyyn aikaan, mutta liikuntamatkailulla pyritään täyttämään tapahtuma piikkien ulkopuolelta.”

Matkailussa yleisesti matkustajan motiivit saattavat vaihdella hyvin suuresti matkustajien välillä. Urheilumatkailun hyvä puoli on se, että matkailun motiivina ovat urheilutapahtumat. Vaikka matkan motiivit vaihtelisivat, on urheilu yleensä tärkein syy urheilutapahtumaan lähtiessä. A3 pohtii Urheilumatkailun motiivien olevan ehkä jossain muualla kuin tapahtuman aktiviteeteissä, Oletettavasti suurin motiivi on itse tapahtuma erityisesti kansainvälisten kisavieraiden kohdalla, tosin siinä samalla urheilutapahtumien ohessa he kokevat alueen tai maan matkailutarjontaa.

5.2 Odotukset

Ensimmäisen ja aiheeseen orientoivan kysymyksen jälkeen haastattelussa keskityttiin itse tapahtumiin ja siihen minkälaisia ennakoasetelmia ja -odotuksia tapahtumille oli asetettu. Yhtenä aiheena oli myös se, miten tapahtumat toteutuivat. Tapahtumanjärjestäjät asettavat tapahtumille odotuksia ja tekevät ennakoarviointia siitä, kuinka tapahtuma tulee menestymään. He pohtivat ennakkoon myös tunnuslukuja. Esimerkki tunnusluvusta on luku mihin tapahtuman kävijämäärä yritetään saada.

Kaikki haastateltavat lähtivät analysoinnissaan siitä olettamuksesta, että koronalla on vielä kauaskantoiset vaikutukset ja se vähentää edelleen kansainvälisten vieraiden määrää odotetusta. Tämän lisäksi myös ostokäyttäytyminen tapahtumalippujen ostossa on muuttunut niin että ihmiset ostavat liput lähempänä itse tapahtumaa. Tämä saattoi aiheuttaa pientä lisäpainetta tapahtumajärjestäjille ja tämän nähdään myös olevan koronapandemian vaikutusta.

A1 kertoi tapahtuman odotuksien olleen korkealla, sillä edelliset kisat olivat jääneet koronan takia kokonaan pois, eikä korvaavia ollut järjestetty. Heidän tavoitteensa olivat korkealla sillä ”MM-kisojen oli tarkoitus olla suurin suomalainen ringettetapahtuma kautta aikojen” tähdentää haastateltava A1. Haastateltava (A1) kertoo, että mittareina tämän tavoitteen toteuttamisessa käytettiin yleisömäärää. Määritellyn yleisömäärä tavoitteeseen tapahtumassa ei päästy, mutta asetettu tavoite onnistui osittain. Tapahtuma oli suurin ringettetapahtuma Suomessa. Muita tapahtumalle asetettuja tavoitteita oli lajinlevitys. Suurtapahtuman oletettiin tuovan näkyvyyttä lajille ja itse urheilutapahtumalle. Ylen tuottamat ottelulähetykset televisioon ja YLE Areenaan tuottivat parhaimmillaan 750 000 katselijaa television äärelle. Haastateltava A1 mukaan ”Tapahtuman näkyvyys oli siis laaja ja tavoitteeseen päästiin, eli tapahtuman odotuksiin päästiin ainakin osittain”

Haastateltava A3 pohtii onnistuneen tapahtuman vaikutuksien olevan laajempia, kuin pelkästään kyseisen tapahtuman avulla tehdyt voitot. Tapahtumat luovat ekonomisia piikkejä alueelle ja onnistuneet tapahtumat luovat positiivisia mielikuvia niin järjestäjästä kuin tapahtumapaikasta. Tietenkin ne nostavat vierailijoiden määriä alueella, mutta on myös asioita mitä ei voi mitata. A3 kertoo havaintoja tapahtumista, missä he eivät päässeet ennakko-odotuksien tasolle. Hän (A3) ”Tapahtumat selkeästi virkistävät ja nostavat määriä majoituspuolella ja muussa alueen liiketoiminnassa. Etenkin E-urheilun kansainvälinen näkyvyys oli huikea, mutta se ei kuitenkaan korreloinut kansainvälisissä vieraisissa, mitä oli odotettu.”

5.3 Vaikuttavuus

Haastattelun kolmannessa kysymyksessä vastaajat pääsivät pohtimaan tapahtumiensa vaikuttavuutta eri näkökulmista. Urheilutapahtumien vaikuttavuus koostuu monesta eri tekijästä. Yhtenä vaikuttavuustekijänä on tapahtuman koko, kuinka paljon tapahtumassa on kävijöitä ja kuinka paljon kilpailijoita taustajoukkoineen.

Haastateltava A1 kertoo kisaviikon kävijämäärän olleen noin 12 000, mikä on lajin harrastajamäärän nähden kolminkertainen määrä. Hänen arvionsa mukaan 12 000 tapahtumavieraasta noin 10 000 tuli Espoon ulkopuolelta ja näin ollen muodosti merkittävän osan kisavieraista.

Urheilutapahtumia järjestetään myös lajin brändäyksen näkökulmasta. Suuret tapahtumat herättävät huomiota ja saavat medianäkyvyyttä. Tapahtumia järjestettäessä ei ole kyse vain matkailun vaikuttavuuden näkökulma, vaan lajin levitys. Urheilutapahtumien avulla tietoisuutta lajista ja tapahtumapaikasta saadaan levitettyä valtakunnallisesti laajemmalle yleisölle, kuten

esimerkiksi haastateltava A1 nosti esille, kun keskustelu eteni tapahtuman vaikuttavuudesta. Haastateltava A3 taas avasi matkailun näkökulmaa vaikuttavuuteen. Hänen mielestään oli kyse kaupungin näkyvyydestä, tunnettavuudesta urheilukaupunkina tai majoitusmyynnistä on tapahtumien vaikutus näihin huomattava.

Vaikuttavuudesta kun on puhe, tulee ensimmäisenä puheeksi taloudelliset hyödyt. Näiden hyötyjen laskeminen saattaa olla haastavaa, joista kaikki haastateltavat A1, A2 ja A3 olivat yhtä mieltä. Harvat tämän kokoluokan tapahtumat tekevät taloudellista voittoa, vaikka merkittävä osa tapahtumien työntekijöistä on vapaaehtoisia.

Tapahtumien tuotosta puhuttaessa usein unohdetaan niiden aiheuttavan myös kuluja tapahtuman järjestäjälle. Kuitenkin nähdään tapahtumien tuottavan arvon ja hyödyn kattavan nämä kulut varsinaisen tuoton lisäksi. Haastateltava A2 mainitsee heidän tapahtumansa yhteydessä suoritetusta tutkimuksesta, jossa tutkimuskohteena oli juuri tapahtuman ekonomisen vaikutuksen. Hän kertoo, että tutkimuksessa selvitettiin suora taloudellinen vaikutus, jonka heidän tapahtumansa tuotti järjestäjäkaupunkiin. Heidän toteuttamassa tutkimuksessa laskettiin ei-espoolaisten ja järjestäjän tuottama vaikutus, joka oli hänen (A2) mukaan karkeasti miljoona euroa. Sen lisäksi he arvioivat tutkimuksen perusteella, että juuri tapahtuman vuoksi Espooseen saapuneiden kisavieraiden tuottama taloudellinen vaikutus olisi ollut 700 000 euron luokkaa.

Haastateltavista A3 tiivistää kaupungin näkökulmaa erilaisten urheilutapahtumien järjestämisestä seuraavasti ”Tämä on kaupungin näkökulmasta hyvin tärkeää, koska halutaan tavoittaa mahdollisimman paljon eri kohderyhmiä ja erilaisia matkailijoita.”

5.4 Kohdekaupungin vaikutus

Haastateltavilta kysyttiin neljäntenä kysymyksenä, miksi juuri Espoo valikoitui tapahtumapaikkojen isäntäkaupungiksi.

Haastateltava A1 kertoi, että kohdekaupungin valintaan vaikuttaa sijainti ja neuvotteluiden sujuminen. ”Espoo valikoitui tarjoutusten perusteella ja nähtiin myös Espoon potentiaali siihen, että se pystyy järjestämään suur tapahtuman, johon itse tapahtumavieraat pystyvät saapumaan paikalle helposti.” selventää haastateltava A1.

Tämän tutkimuksen kaikki tapahtumat järjestettiin Metro Areenalle. Tapahtumapaikka sai haastateltavilta kiitosta hyvien kulkuyhteyksien ansiosta. Halli on saavutettavissa niin metrolla, linja-autolla kuin omallakin autolla. Tämä helpotti haastateltavien mukaan kisavierailijoiden

kulkemista. Tämän lisäksi myös Espoon ja Metro Areenan sijainti suhteutettuna Helsinkiin lisäsi sen vetovoimaa tapahtumapaikkana. Metro Areena mahdollistaa myös monenlaiset tapahtumat kuten todettu. Areena muotoutui helposti sekä jäätapahtumiin, että e-urheilutapahtumaan. Haastateltava A1 jatkaa että ”Espoon puitteet kuten halli ja majoituskapasiteetti kohtasivat tarpeet.”

Haastateltava A2 nosti kisavieraiden olleen erittäin tyytyväisiä järjestävään kaupunkiin ja sen kykyyn järjestää kansainvälisiä tapahtumia. Erityisesti Espoon infrastruktuuri nostettiin esille, kun tapahtumavierailta oli kysytty syytä, miksi Espoo on hyvä tapahtumapaikka. Haastateltava A2 sanoo että ”Kisavieraista 90 % piti Espoota hyvänä järjestävänä kaupunkina kansainvälisten urheilutapahtumien järjestämisessä.” A3 oli samoilla linjoilla ja lisäsi vielä, että syy miksi kaupungissa järjestettiin neljä urheilutapahtumaa syksyllä, on ennen kaikkea toimiva areena, mutta myös se, että kaupunki toimii aktiivisesti mukana. Haastateltava A3 lisää että ”Tärkeimpänä kuitenkin se, että kaupunki on selkeästi sanoittanut, että se haluaa olla tapahtumakaupunki.”

Sen lisäksi että haastateltavilta kysyttiin kohdekaupungin vaikutusta, pääsivät he kehumaan järjestävää kaupunkia ja pohtimaan mitä ovat Espoon vahvuudet matkailun näkökulmasta. Haastateltavat listasivat Espoon vahvuuksiksi erityisesti kesäsesongin, sillä meri ja saariston läheisyys avaavat mahdollisuudet tutustua ehkä uusiin ja tuntemattomiin helmiin alueelta. Haastateltava A3 nosti esille Nuuksion ja luonnon, ja sen olevan vetonaula alueelle. Ja kun urheilutapahtumista puhutaan niin haastateltava A1 lisää ”Espoo tarjoaa erityisesti liikkujille ja liikunnallisille ihmisille erinomaiset puitteet.”

5.5 Muut motiivit

Haastattelun viidennessä kysymyksessä haastateltavat pääsivät pohtimaan tapahtumavieraidensa motiiveita saapua heidän tapahtumaan ja mitkä asiat ovat vaikuttaneet heidän päätöksentekoonsa. Haastateltavat tunnistivat omat kohderyhmänsä ja lajijhteisön motiivit tulla seuraamaan suurtapahtumia. Kiinnostus nojautuu heidän mukaansa pitkälti lajikiinnostukseen tai lajin ”tähtien” vetovoimaan.

Haastateltava A1 kertoi kisayleisön tulleen paikalle katsomaan maailman parasta ringetteä sekä tulleen oman lajijhteisön tueksi paikalle. Toiseksi syyksi hän arvioi kisavieraiden tulleen oman yhteisönsä kanssa kokemaan urheiluelämyksiä tutun lajin parissa. Kolmanneksi syyksi hän listaa kisatapahtumien pitkät aikavälit maailmanmestaruuskisojen järjestelyajankohdissa, johon korona

lisäsi vielä yhden vuoden. ”Lajin suur tapahtumia järjestetään sen verran harvoin, niin lajityhteisö haluaa tulla kokemaan tapahtumia ja seuraamaan huippuja.” haastateltava A1 toteaa. Neljänneksi syyksi hän listaa ihmismielen uteliaisuuden ja kiinnostuksen uusia asioita kohtaan.

Haastateltava A2 tunnistaa oman lajinsa kohdeyleisön ja kertoo että taitoluistelussa tullaan pitkälti katsomaan lajia ja idoleita. Taitoluistelun yleisö poikkeaa muista siitä näkökulmasta, että suurin osa ei itse harrasta kyseistä lajia siinä missä haastateltava A1 sanoo, että miltei kaikilla on joitakin kytköksiä lajiin tai urheilutapahtumassa esiintyneisiin urheilijoihin. A2 jatkaa, että vain marginaalisella osalla heidän tapahtumavieraistansa oli sellaisia, jolla oli sidoksia GP:ssä kilpailemassa oleviin urheilijoihin.

5.6 Yhteisöllisyys

Haastattelun lopuksi haastateltavat pääsivät pohtimaan yhteisöllisyyttä ja fanikulttuuria, ja miten ne näkyivät heidän tapahtumisissaan. Haastateltavat A1 ja A2 kertoivat, että heidän tapahtumiensa lajeissa eli ringetessä sekä taitoluistelussa on lajityhteisö, joka tukee ja kannustaa omiaan. Pääsääntöisesti yhteisöt ovat pieniä ja tiiviitä ja monessa määrin hyvin tuttavallisia. Haastateltava A1 analysoi, että osallistuneiden pääsyyinä osallistua tähän tapahtumaan oli todennäköisesti tulla perheen tai ystävän kanssa kannustamaan tuttuja, sukulaisia tai kavereita.

Yhteisöllisyys näkyy haastateltavien mukaan yleisössä. A1 mainitsee, että lajiin kuuluu hyvin pitkälti yhteisöllisyys, sillä se perustuu pitkälti vapaaehtoisvoimin toteuttamiseen sekä itse pelaajien että heidän perheidensä tuella. Myös A2 mainitsee yhteisöllisyyden eritoten vapaaehtoisvoimien yhteydessä. Molemmat (A1, A2) kehuvat lajityhteisönsä aktiivisuutta, ja toteavat ettei tapahtumia olisi järjestetty ilman vapaaehtoisvoimia. Kehuja lajityhteisölle antaa myös A3 todetessaan että ”Espoossa on myös vahva seuratoiminta ja tuki.”.

Yhteisöllisyys heijastuu kuitenkin eri lailla yleisössä, sillä A1 mainitsee tapahtumavieraiden tulleen kisatapahtumaan perheen kanssa tai kannustamaan perheenjäsentä. Ja sama pätee kavereihin ja kaveriporukoihin. A2 pohtii asian olevan päinvastainen. Heidän lajityhteisönsä tuki ja yhteisöllisyys ovat enemmän lajisidonnaista kuin kytköksinä urheilijoihin, jotka ovat mukana urheilutapahtumissa kilpailijoina.

6. Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella ja toteuttaa luotettava tutkimus urheilutapahtumien vaikutuksesta järjestävän alueen vetovoimaan. Tutkimuksen hypoteesina oli, että urheilutapahtumat edistävät järjestävän maan tai -kaupungin matkailuvetovoimaa.

Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta Espoossa vuonna 2022 järjestettyjen tapahtumien vaikutuksen olleen positiivinen Espoon matkailulle. Tapahtumien kannattavuutta tuki haastatteluiden perusteella saatu palautta sekä järjestäjät, että kisavieraat osoittivat tyytyväisyyttä järjestettyjä tapahtumia kohtaan.

Haastateltavien mukaan Espoo on laadukas paikka järjestää urheilutapahtumia. Kaupunki panostaa kehitykseen, innovaatioon ja tapahtumiin, ja haluaa olla mukana kaupungissa järjestettävissä tapahtumissa. Kaupungilla on myös kaikki tarvittava infrastruktuuri valmiina, jotta kaupungissa pystytään järjestämään onnistunut tapahtuma, oli se sitten urheilu- tai kulttuuritapahtuma.

Tutkimukseen osallistuneiden haastateltavien mukaan tiedetään urheilutapahtumien olleen onnistuneet niin järjestelyiden puolelta kuin kisavieraiden tyytyväisyydestä. Haastateltavat nostivat myös esille koronavuosien vaikutuksen, sillä ihmiset eivät vielä aktivoituneet odotusten mukaisesti ja katsojamäärät jäivät alle tavoitellun.

Tutkija kokee onnistuneensa tavoitteiden saavuttamisessa luotettavan tutkimuksen luomisessa ja luotettavien vastausten keräämisessä. Tutkijasta riippumattomista syistä johtuen tutkimuksesta jäi yksi näkökulma pois, kun haastattelupyynnöön ei vastattu. Valmis työ vastaa kuitenkin työlle asetettua tavoitetta.

Tutkimuksen luotettavuus kärsi tutkijasta johtumattomista tekijöistä, sillä joitakin tietoja ei ollut saatavilla tai tieto ei ollut päivitettyä ja ajankohtaista. Luotettavuuteen vaikutti negatiivisesti myös se, että tutkimuksesta puuttui vastaajien välinen vuoropuhelu, kun haastateltavat edustivat vain järjestävää osapuolta.

Opinnäytetyön tekeminen oli ajallisesti pitkä prosessi, työ hahmottui tapahtumasyksyn 2022 aikana. Aineiston keruu tuotti joissakin kohtaa haasteita, samoin haastateltavien henkilöiden aikataulujen sovittaminen tutkijan omaan aikatauluun työn ja tutkimuksen edistymisen suhteen. Tutkija kokee, että opinnäytetyön teko auttoi ymmärtämään tutkimuksen teon prosessin, aineiston

keräämisen ja analysoinnin sekä tulosten johtamisen. Tutkija kokee oppineensa teorian ja käytännön yhdistämisen opinnäytetyöprosessin aikana.

Opinnäytetyössä tärkeää oli ajanhallinta ja suunnittelu, missä tutkija kokee onnistuneensa kiitettävästi. Työ eteni suunnitellusti kevätlukukauden aikana suunnitelman mukaisesti, työn suunnitteluvaihe, teorian tutustumineen ja kokoaminen, sekä tutkimuksen toteutus. Opinnäytetyön tekemistä edesauttoi se, että aihe oli ajankohtainen ja tutkijalle mielenkiintoinen. Tutkija näkee tämän tutkimuksen olevan hyödyllinen omassa työssään matkailualalla.

Tutkimusta urheilutapahtumien vaikuttavuudesta olisi mahdollista jatkaa jatkotutkimuksella. Tässä tutkimuksessa olisi hyvä selvittää urheilutapahtumiin osallistuvien henkilöiden matkailumotiiveita sekä tulisivatko he kyseiseen kaupunkiin tai maahan uudelleen ilman vastaavanlaista tapahtumaa.

Lähteet

Agha, N. & Taks, M. A. 2015. A theoretical comparison of the economic impact of large and small events. *International Journal of Sport Finance*, 10(3), 199-216. Luettu: 3.5.2023

Boykoff, J. 2022 Toward a Theory of Sports washing: Mega-events, Soft Power, and Political Conflict. *Sociologist of sport Journal*. (342–351) Luettavissa:

<https://journals.humankinetics.com/downloadpdf/journals/ssj/39/4/article-p342.pdf> Luettu 16.02.2022

Brenner, J., & Aicher, T. J. 2015. Individuals' motivation to participate in sport tourism: A self-determination theory perspective. *International Journal of Sport Management, Recreation and Tourism*, 18(1), 56-81. Luettavissa: https://www.ijsmart.eu/wp-content/uploads/2021/04/vol18_d_Thomas-J.-Aicher.pdf Luettu 17.02.2023

Elisa Esports Masters Espoo 2022. 2023 Luettavissa: <https://elisaesports.com/fi/masters/> Luettu 08.02.2023

ESL Face it group 2023 Luettavissa: <https://eslfaceitgroup.com/brands/we-are-esl/> Luettu: 28.02.2023

Espoo Kaupunki 2023 Liikunta ja Luonto. Luettavissa: <https://www.espoo.fi/fi/liikunta-ja-luonto/liikuntapalvelut#tilat-19439> Luettu 6.5.2023

Espoon Kaupunki 1992. Espoo Kaupunki Meren Rannalla. (S. 10,153,156.) Luettu: 21.02.2023

Finlandia Trophy 2023. Suomen taitoluisteluliitto. Finlandia Trophy. Luettavissa:

<https://www.finlandiatrophy.com/fi/info/> Luettu: 6.5.2023

Fruh, A. Archer, A. & Wojtowicz, J. 2023. Sport washing: complicity and Corruption. *Sport, ethics, and Philosophy*: volume 17, Issue 1. (102–115) Luettavissa:

<https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/17511321.2022.2107697?needAccess=true&role=button> Luettu: 16.02.2023

Greenwell, T. C., Danzey-Bussell, L. A., & Shonk, D. J. 2019. *Managing sport events*. Human Kinetics Publishers. (s. 10) Luettavissa: <https://books.google.fi/books?hl=en&lr=&id=GZ-fDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR1&dq=why+you+should+organize+a+sporting+event&ots=Hri9BDCKI>

5&sig=1zB8W2nd2PQHhwHC3TJSIU_fk8Q&redir_esc=y#v=onepage&q=why%20you%20should%20organize%20a%20sporting%20event&f=false Luettu: 21.02.2023

International Olympic committee 2023. What is a sport. Luettavissa: <https://olympics.com/ioc> luettu: 6.5.2023

International Skating Union.2023 Challenger Series. Luettavissa: <https://www.isu.org/figure-skating/events/challenger-series> Luettu:6.5.2023

Jiang, X., Kim, A., Kim, K. (Anthony), Yang, Q., García-Fernández, J., & Zhang, J. J. 2021. Motivational Antecedents, Value Co-Creation Process, and Behavioral Consequences in Participatory Sport Tourism. *Sustainability*, 13(17), 9916. Luettavissa: <https://doi.org/10.3390/su13179916> Saatavilla: https://mdpi-res.com/d_attachment/sustainability/sustainability-13-09916/article_deploy/sustainability-13-09916.pdf?version=1630668168 Luettu: 17.02.2023

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä: Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. (16–18, 70–74, 145–147) Luettu: 30.04.2023

Karusaari, R. & Nylund, A. (2015) Matkailu on Cool. (S. 35–39 & 154–158) Luettu 13.02.2023

Karvinen, P. 2021 Yle.fi E-urheilua harrastaa yli 10000 suomalaista, mutta seuroja on vain kourallinen – änäriä hakkaava talonmies pääsi valitsemaan missä pelaa. Luettavissa: <https://yle.fi/a/3-12131557> Luettu 6.5.2023

Kilpeläinen P., Kostianen E. & Laakso S. 2012). Kaupungissa tapahtuu Tapahtumaklusteri ja tapahtumien vaikutukset Helsingissä. Kaupunkitutkimus TA Oy. Luettavissa: https://www.hel.fi/static/taske/ep/Tapahtumien_vaikuttavuus_Helsingissa.pdf Luettu 06.02.2023

Laakkonen, J. 2022. Tässä syyt, miksi Fifa halusi antaa MM-kisat ihmisoikeuksia polkevaan Qatarin eikä perunut kisoja kritiikistä huolimatta. Luettavissa: <https://yle.fi/a/74-20005422> Luettu 13.03.2023

Mays, N. & Pope, C. 2000 Qualitative research in health care: Assessing quality in qualitative research. *BMJ*, 320(7226), (s.50–52) Luettavissa: https://www.researchgate.net/profile/Clive-Pope/publication/51363211_Qualitative_research_in_health_care_Assessing_quality_in_qualitative_research/links/5410ba8e0cf2f2b29a41153d/Qualitative-research-in-health-care-Assessing-quality-in-qualitative-research.pdf?origin=publication_detail Luettu 5.5.2023

Metroareena.fi. 2023. Areena. Luettavissa: <https://www.metroareena.fi/arena-2/> Luettu: 21.02.2023

Nylund, M. Laakso, S & Ojajärvi, S. 2006. Urheilu, Maine ja raha. Tutkimuksia vuoden 2005 yleisurheilun MM-kisoista. (S. 20) Luettu: 20.02.2023

Olympiakomitea. 2018 Esitys Espoon huippustrategiaksi. (S.4–6) Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2018/12/espoo-huippu-urheilustrategia-09102018-lopullinen.pdf> Luettu: 6.5.2023

Opetusministeriö. 2006. Kansainväliset suurtapahtumat Suomessa (s.10–15). Luettavissa: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80104/tr27.pdf?sequence=1> Luettu: 23.03.2023

Ottevanger, H. J. 2007. Sport Tourism: Factors of influence on sport event visit motivation. *Master of Arts in European Tourism Management, Bournemouth University (UK)*, 7-28. Luettavissa: https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/33050923/ottevanger-libre.pdf?1393949180=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DHendrik_Jan_Ottevanger_Sport_Tourism_Fac.pdf&Expires=1676646040&Signature=aV9OVuKISd7LekFEQIAGffDLroTwwcuq7~umhbsx5aDYwXA5owU2J~~97wC3i5BhB-YmVPyNJeh~oVOb5i~womrOoszIXgvZIJ3MxF9yFPACsnKGUOHGuT49oVsmXaJNNiqAijrjhUJOVjDjJ5y7aP27hvX7mLbB28fH8mukESoyUsKEs4W8NSB66imWV64hxB2Pr4YHyp4~8WMzyfDx69zOFJQtm2sWwoEEIx5ty5g790ZH6EwfoxXVr4hEmkpwilaEs-UcjrUdmEuCdbB7p0gJckC~NCN3kcOVJZRKoC3II2Ygl8ktyBwZ2dY1ywE6tgKv0dMT0hNs-4UU3f0Lg__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA Luettu: 17.02.2023

Patton, M. Q. (2015). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice* (Fourth edition.). SAGE Publications, Inc. Luettu: 5.5.2023

Pohjoine, S. Kähkönen, S. Tolonen, J & Ukkonen, R. 7.3.2022 Suomen matkailu on pudonnut Ukrainan sodan vuoksi epävarmuuden kuoppaan- Visit Finland: ”Tilanne vaikuttaa todella huolestuttavalta” Yle Uutiset. Saatavilla: <https://yle.fi/a/3-12344406> Luettu 23.03.2023

Reuters Staff. 2022. Figure skating: ISU Grand Prix Series to go ahead, events targeted at domestic skaters. Luettavissa: <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-figureskating-idUSKCN251008> Luettu: 28.02.2022

Ritchie, B. W., & Adair, D. 2004. Sport tourism: An introduction and overview. *Sport tourism: Interrelationships, impacts, and issues*, 15(6), s. 30-36 Luettavissa: <https://books.google.fi/books?hl=en&lr=&id=IJeAldriQxoC&oi=fnd&pg=PA1&dq=sport+tourism+ind>

ustry&ots=JrGnkK7MRY&sig=qyB_kHTtqFIRdNCLbbixu8bGTks&redir_esc=y#v=onepage&q=sport%20tourism%20industry&f=false Luettu 17.02.2023

Smith, A. 2012. Events and urban regeneration: The strategic use of events to revitalise cities. Taylor & Francis Group. S.1–2, 134–137 Luettavissa: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/haaga/detail.action?docID=958636>. Luettu 13.02.2023

Suomen Elektronisen Urheilun Liitto. Mitä on e-urheilu? Luettavissa: <https://seul.fi/mita-on-e-urheilu/> Luettu 08.02.2023

Suomen Olympiakomitea. 2018. Kansainväliset urheilutapahtumat Suomessa – selvitys. Luettavissa: <https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2018/06/kansainvaliset-urheilutapahtumat-suomessa-selvitys.pdf> Luettu 23.02.2023

Suomen Ringeteliitto ry. Historia. Luettavissa: <https://www.ringette.fi/fi/Ringeteliitto/Lajin+historia.html> Luettu 08.02.2023

Suomen taitoluisteluliitto 2023. Lajiesittelyt. Luettavissa: <https://www.stll.fi/tule-mukaan/lajiesittely/lajiesittelyt/> Luettu: 6.5.2023

Suomen tietotoimisto 2023. Espoon kaupunki panostaa lähiliikuntapaikkojen kehittämiseen. Luettavissa: <https://www.stinfo.fi/tiedote/espoo-kaupunki-panostaa-lahiliikuntapaikkojen-kehittamiseen?publisherId=3385&releaseId=69965306> Luettu: 15.03.2022

Vehmas, H. 2010. Liikuntamatkalla suomessa. S.40–41. Luettavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/22709/9789513937720.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Luettu: 23.03.2023

Verhelä, P. 2014. Matkailun Perusteet. S. 135–136 Luettu 06.02.2023

Viik, P. 2019 Espoo – onnenkantamoinen. S. 14–16. Luettu 13.02.2023

Visit Finland 2023. Matkailu on tärkeimpiä vientialoja. Luettavissa: <https://www.visitfinland.fi/suomen-matkailudata/matkailun-vaikuttavuus> Luettu 13.03.2023

Visitory 2023 Espoo Majoitustilasto ja matkailutilastot. Espoo: matkailu pähkinänkuoressa. Luettavissa: <https://visitory.io/fi/espoo/2022-09/2022-12/> Luettu 7.5.2023

World Ringette Championships 2022. Ringeten lyhyt oppimäärä. Luettavissa: <https://wrc2022.fi/ringeten-lyhyt-oppimaara/> Luettu 08.02.2023

Liitteet

Liite 1. Haastattelukysymykset

1. Urheilumatkailu

1.1 Onko matkailu vain ns. sivutuote vai olennainen osa kokemusta?

1.2 Miten kuvailisit nykypäivän Suomen urheilumatkailua?

2. Odotukset

2.1 Mitkä olivat odotukset kyseiseltä urheilutapahtumalta?

2.2 Miten odotukset ovat tähän mennessä toteutuneet?

3. Vaikuttavuus

3.1 Minkälainen merkitys urheilutapahtumilla on yleisesti?

3.2 Mitkä olivat Espoossa järjestettyjen urheilutapahtumien merkitys alueen matkailulle?

3.4 Millainen on onnistunut urheilutapahtuma? Entä huono?

3.5 Mitä positiivisia/negatiivisia vaikutuksia tapahtuma toi järjestäjille?

4. Kohdekaupungin vaikutus

4.1 Arvioi kuinka paljon ihmisiä tuli vain tätä tapahtumaa varten Espooseen

4.2 Miksi Espoo valikoitui tapahtumapaikaksi?

4.3 Mitkä ovat Espoon matkailulliset vetovoima tekijät?

5. Muut motiivit

5.1 Mainitse tärkein syy osallistua tähän urheilutapahtumaan?

5.2 Kuinka paljon luulet tiettyjen idoleiden/pelaajien/ urheilijoiden tuoneen yleisöä tapahtumaan?

5.3 Kuinka suuri merkitys rahalla ja pääsylippujen sekä matkan hinnalla urheilutapahtumaan lähtöä mietittäessä? Voiko niistä tulla ylitsepääsemätön este vai onko tiettyihin tapahtumiin vain pakko päästä?

5.4 Vaikuttaako tapahtuman sijainti päätökseen?

6. Yhteisöllisyys ja fanit

6.1 Mitä luulet, saapuivatko yleisö paikalle yksin vai faniryhmissä?

6.2 Miten suomalaisia urheilutapahtumia saataisiin kehitettyä vielä paremmiksi ja yleisöä vetäväksi?